

II

(Akti, katerih objava ni obvezna)

SVET

SKLEP SVETA

z dne 18. decembra 2006

o Sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2007–2011)

(2006/969/ES)

SVET EVROPSKE UNIJE JE —

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 7 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Skupna nacionalna in evropska prizadevanja na področju raziskav in usposabljanja so bistvenega pomena za pospeševanje in zagotavljanje gospodarske rasti in dobrega počutja državljanov Evrope.
- (2) Sedmi okvirni program dopolnjuje druge ukrepe EU na področju raziskovalne politike, ki so potrebni za izvajanje Lizbonske strategije, zlasti tiste, ki potekajo vzporedno z ukrepi na področju izobraževanja, usposabljanja, konkurenčnosti in inovacij, industrije, zaposlovanja in okolja.
- (3) Sedmi okvirni program gradi na dosežkih predhodnih programov v smeri oblikovanja Evropskega raziskovalnega prostora in jih nadgrajuje v smeri razvoja ekonomije in družbe znanja v Evropi.
- (4) Zelena knjiga Komisije „Evropski strategiji za dobavo energije naproti“ poudarja prispevek jedrske energije k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in zmanjšanju odvisnosti Evrope od uvožene energije.
- (5) Dne 24. avgusta 2005 je Komisija predložila sklepe o zunanjem ocenjevanju izvajanja in rezultatov dejavnosti Skupnosti, izvedenih v petih letih pred tem ocenjevanjem, skupaj s svojimi pripombami.

(6) Ob upoštevanju Sklepa Sveta z dne 26. novembra 2004 o spremembi pogajalskih direktiv v zvezi z mednarodnim termonuklearnim poskusnim reaktorjem (ITER) bo v okviru širšega pristopa k fuzijski energiji izgradnja reaktorja ITER v Evropi osrednja značilnost dejavnosti na področju raziskav fuzije, ki se bodo izvajale pod okriljem Sedmega okvirnega programa.

(7) Izvajanje Sedmega okvirnega programa lahko spodbudi ustanovitev skupnih podjetij v smislu členov 45 do 51 Pogodbe.

(8) Raziskovalne dejavnosti, ki jih podpira Sedmi okvirni program, morajo upoštevati temeljna etična načela, vključno s tistimi iz Listine Evropske unije o temeljnih človekovih pravicah. Upoštevajo se in upoštevala se bodo mnenja Evropske skupine za etiko v znanosti in novih tehnologijah.

(9) Ta Sklep vzpostavlja finančni okvir za celotno trajanje programa, ki naj bo prednostni referenčni okvir za proračunski organ v smislu točke 37 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju ⁽³⁾, za proračunske organe med letnim proračunskim postopkom.

(10) Pomembno je zagotoviti dobro finančno poslovanje Sedmega okvirnega programa in njegovo izvajanje na čim bolj učinkovit in uporabnikom prijazen način ter tudi lahek dostop za vse udeležence.

(11) V Sedmem okvirnem programu se bo ustrezna pozornost namenila vlogi žensk na področju znanosti in raziskav z namenom nadaljnega povečevanja njihove dejavne vloge v raziskavah.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 15. junija 2006 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ UL C 65, 17.3.2006, str. 9.

⁽³⁾ UL C 139, 14.6.2006, str. 1.

- (12) Skupno raziskovalno središče (SRS) naj bi pripomoglo k zagotavljanju na naročnika usmerjene znanstvene in tehnološke podpore za zasnovu, razvoj, izvajanje in spremljanje politik Skupnosti. V tem pogledu je koristno, da SRS še naprej deluje kot neodvisno referenčno središče za znanost in tehnologijo v EU na področjih svojih posebnih pristojnosti.
- (13) Mednarodna in svetovna razsežnost evropskih raziskovalnih dejavnosti je pomembna z vidika medsebojnih koristi. V 7. okvirnem programu lahko sodelujejo države, ki so v ta namen sklenile potrebne sporazume, na ravni projekta in na podlagi vzajemnih koristi pa lahko v njem sodelujejo tudi subjekti iz tretjih držav in mednarodne organizacije za znanstveno sodelovanje.
- (14) Sedmi okvirni program mora prispevati tudi k širitvi Evropske unije, in sicer z zagotavljanjem znanstvene in tehnološke podpore državam kandidatkam za izvajanje pravnega reda Skupnosti ter za njihovo vključevanje v Evropski raziskovalni prostor.
- (15) Sprejeti je treba tudi ustrezne ukrepe za preprečevanje nepravilnosti in goljufij, storiti pa je treba tudi vse potrebno za povračilo izgubljenih, nepravilno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev v skladu z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti ⁽¹⁾, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi ⁽²⁾, in Uredbo Sveta (Euratom) št. 1074/1999 z dne 25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) ⁽³⁾.
- (16) Komisija se je posvetovala z Znanstveno-tehničnim odborom, ki je podal svoje mnenje —

SKLENIL:

Člen 1

Sprejetje Sedmega okvirnega programa

Sprejme se večletni okvirni program za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja, v nadaljnjem besedilu „Sedmi okvirni program“, za obdobje od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2011.

⁽¹⁾ ULL 312, 23.12.1995, str. 1.

⁽²⁾ ULL 292, 15.11.1996, str. 2.

⁽³⁾ ULL 136, 31.5.1999, str. 8.

Člen 2

Cilji

1. Sedmi okvirni program, ki temelji na Evropskem raziskovalnem prostoru, sledi splošnim ciljem, določenim v členu 1 in členu 2(a) Pogodbe, ter istočasno prispeva k oblikovanju družbe znanja.

2. Sedmi okvirni program zajema dejavnosti Skupnosti na področju raziskav, tehnološkega razvoja, mednarodnega sodelovanja, razširjanja tehničnih informacij in izkoriščanja ter tudi usposabljanja, ki jih je treba določiti v dveh posebnih programih:

Prvi posebni program zajema:

- (a) raziskave fuzijske energije z namenom razvijanja tehnologije za varen, trajnosten, okoljsko odgovoren in gospodarno izvedljiv energijski vir;
- (b) jedrsko cepitev in zaščito pred sevanjem, predvsem z namenom spodbujanja varnejše, boljše z vidika uporabe virov in stroškovno učinkovitejše jedrske cepitve in uporab sevanja v industriji in medicini.

Drugi posebni program zajema dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča (SRS) na področju jedrske energije.

3. Splošne smernice teh posebnih programov so opisane v Prilogi I.

Člen 3

Najvišji skupni znesek in deleži, dodeljeni posameznim programom

1. Skupni najvišji znesek za izvajanje sedmega okvirnega programa za obdobje od 2007 do 2011 znaša 2 751 milijonov EUR. Ta znesek se razdeli na naslednji način (v milijonih EUR):

Raziskave fuzijske energije ⁽¹⁾	1 947
Jedrska cepitev in zaščita pred sevanjem	287
Jedrske dejavnosti SRS	517

⁽¹⁾ V okviru zneska, predvidenega za raziskave fuzijske energije, se do 900 milijonov EUR nameni za dejavnosti, ki niso v zvezi z izgradnjo reaktorja ITER, navedene v Prilogi I.

2. Podrobna pravila za finančno sodelovanje Skupnosti v sedmem okvirnem programu so določena v Prilogi II.

Člen 4

Zaščita finančnih interesov Skupnosti

Za ukrepe Skupnosti, ki se financirajo v okviru tega sklepa, se v primeru kakršne koli kršitve določb zakonodaje Skupnosti, vključno s kršitvami pogodbenih obveznosti, določenih na podlagi sedmega okvirnega programa, ki izhajajo iz dejanja ali opustitve dejanja s strani gospodarskega subjekta, ki z neupravičenimi postavkami odhodkov ogroža ali bi lahko ogrožal splošni proračun Evropske Unije ali proračune, s katerimi upravljata Skupnosti, uporabljata Uredbi (ES, Euratom) št. 2988/95 in (Euratom, ES) št. 2185/96.

Člen 5

Temeljna etična načela

Vse raziskovalne dejavnosti iz Sedmega okvirnega programa se izvajajo v skladu s temeljnimi etičnimi načeli.

Člen 6

Spremljanje, vrednotenje in presoja

1. Komisija stalno in sistematično spremlja izvajanje Sedmega okvirnega programa in njegovih posebnih programov ter redno poroča o rezultatih tega spremljanja in te tudi objavlja.
2. Komisija najpozneje do leta 2010 ob pomoči zunanjih strokovnjakov pripravi z dokazi podprto vmesno oceno

Sedmega okvirnega programa in njegovih posebnih programov, po zgledu naknadne ocene Šestega okvirnega programa. Oцени se kakovost potekajočih raziskovalnih dejavnosti kot tudi kakovost izvajanja in vodenja ter napredek v smeri zastavljenih ciljev.

3. Po zaključku Sedmega okvirnega programa se opravi zunanja ocena utemeljitve, izvedbe in dosežkov programa, ki jo na zahtevo Komisije izvedejo neodvisni strokovnjaki.

Komisija zaključke te ocene skupaj s svojimi pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

Člen 7

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati na dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 18. decembra 2006

Za Svet

Predsednik

J.-E. ENESTAM

PRILOGA I

ZNANSTVENI IN TEHNOLOŠKI CILJI, TEME IN DEJAVNOSTI

UVOD

Sedmi okvirni raziskovalni program Evropske skupnosti za atomsko energijo (EURATOM) za za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja je sestavljen iz dveh delov, ki ustrezata „posrednim“ ukrepom v zvezi z raziskavami fuzijske energije ter jedrsko cepitvijo in zaščito pred sevanjem ter „neposrednim“ raziskovalnim dejavnostim SRS.

I.A. RAZISKAVE FUZIJSKE ENERGIJE

Cilj

Razvijanje osnov znanja za izgradnjo prototipskih reaktorjev za elektrarne, ki so varne, trajnostne, okoljsko odgovorne in gospodarno izvedljive, ter izgradnja mednarodnega termonuklearnega poskusnega reaktorja ITER kot pomemben korak na poti k temu cilju.

Utemeljitev

Pri dobavi energije v Evropi se kažejo resni primanjkljaji glede na kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne ocene. Potrebni so predvsem ukrepi za reševanje vprašanj v zvezi z varnostjo oskrbe, podnebnimi spremembami in trajnostnim razvojem, ob čemer je istočasno treba zagotoviti, da prihodnja gospodarska rast ni ogrožena.

Poleg prizadevanj EU na področju raziskav obnovljivih virov energije lahko fuzija v naslednjih nekaj desetletjih, namreč po tržni uveljavitvi komercialnih fuzijskih reaktorjev, pomembno prispeva k uresničitvi trajnostne in varne oskrbe EU z energijo. Uspešen razvoj fuzije bi zagotovil energijo, ki je varna, trajnostna in okolju prijazna. Dolgoročni cilj evropskih raziskav na področju fuzije, ki zajemajo vse dejavnosti na področju fuzije v državah članicah in pridruženih tretjih državah, je skupna izgradnja prototipskih reaktorjev za elektrarne, ki izpolnjujejo te zahteve in so gospodarno izvedljive; to naj bi se izvedlo v obdobju približno trideset do petintrideset let in glede na tehnološki in znanstveni napredek.

V okviru strategije za doseg dolgoročnega cilja je glavna prednostna naloga izgradnja reaktorja ITER (ogromnega eksperimentalnega objekta, ki bo dokazal znanstveno in tehnično izvedljivost fuzijske energije), temu pa bo sledila izgradnja „predstavitvene“ fuzijske elektrarne DEMO. To bo spremljal dinamičen program raziskav in razvoja za podporo reaktorju ITER in za razvijanje fuzijskih materialov, tehnologij in fizike, potrebnih za elektrarno DEMO. To bi vključevalo evropsko industrijo, združenja za fuzijo in tretje države, zlasti podpisnice Sporazuma ITER.

Dejavnosti

1. Izgradnja reaktorja ITER

Sem spadajo dejavnosti za skupno izgradnjo reaktorja ITER (kot mednarodne raziskovalne infrastrukture), zlasti za pripravo lokacije, ustanovitve Organizacije ITER in Evropskega skupnega podjetja za ITER, upravljanje in strukturo zaposlenih, splošno tehnično in administrativno pomoč, izdelavo opreme in naprav ter podporo projektu v času izgradnje.

2. Raziskave in razvoj za pripravo obratovanja reaktorja ITER

Usmerjen fizikalno-tehnološki program bo izkoristil ustrezne naprave in vire fuzijskega programa, tj. reaktor JET in druge naprave magnetne konfinacije — že obstoječe, prihodnje ali tiste v gradnji (tokamaki, stelatoriji, RFP). Ocenil bo posebne ključne tehnologije reaktorja ITER, povzel projektne odločitve v zvezi z njim in pripravil njegovo obratovanje preko poskusnih in teoretičnih dejavnosti.

3. Tehnološke dejavnosti za pripravo elektrarne DEMO

Sem spada pospešen razvoj fuzijskih materialov in ključnih tehnologij za fuzijo, vključno z moduli oblog, ter vzpostavitev posebne projektne skupine, ki bo pripravila izgradnjo mednarodne eksperimentalne obsevalne naprave za testiranje fuzijskih materialov in tehnologij (International Fusion Materials Irradiation Facility — IFMIF) za preverjanje primernosti materialov za elektrarno DEMO. Vključeno bo testiranje materialov s pomočjo obsevanja, oblikovanje materialov, študije načrta zasnove za elektrarno DEMO ter študije o varnosti, okoljskih in družbeno-ekonomskih vidikih fuzijske energije.

4. Dolgoročne raziskovalne in razvojne dejavnosti

Dejavnosti bodo vključevale nadaljnji razvoj izboljšanih konceptov za sheme magnetne konfinacije s potencialnimi prednostmi za fuzijske elektrarne (s poudarkom na dokončanju izgradnje stelaratorja W7-X), teorijo in oblikovanje z namenom celovitega razumevanja obnašanja fuzijske plazme in usklajevanje civilnih raziskovalnih dejavnosti držav članic na področju inercialne konfinacije v okviru dejavnosti s stalnim stikom.

5. Človeški viri, izobraževanje in usposabljanje

Glede na takojšnje in srednjeročne potrebe reaktorja ITER in za nadaljnji razvoj fuzije je treba prevzeti pobude, ki bodo zagotovile, da bodo na voljo primerni človeški viri v smislu števila, obsega spretnosti in znanj ter visoke ravni usposabljanja in izkušenj, zlasti v povezavi s fiziko in inženiringom fuzije.

6. Infrastrukture

Izgradnja mednarodnega projekta za raziskave fuzijske energije ITER bo del novih raziskovalnih infrastruktur velike evropske razsežnosti.

7. Postopki prenosa tehnologije

ITER bo zahteval nove in bolj prilagodljive organizacijske strukture, ki bodo omogočile hiter prenos postopka inovacij in ustvarjenega tehnološkega napredka na industrijo, da se bodo lahko sprejeli izzivi, ki bodo evropsko industrijo naredili bolj konkurenčno.

I.B. JEDRSKA FISIJA IN ZAŠČITA PRED SEVANJEM

Cilj

Vzpostavitev trdne znanstvene in tehnične osnove, da bi pospešili praktične rešitve za varnejše ravnanje z dolgoživimi radioaktivnimi odpadki, spodbujanje zlasti varnejšega, z vidika virov učinkovitejšega in stroškovno učinkovitega izkoriščanja jedrske energije ter zagotavljanje močnega in družbeno sprejemljivega sistema zaščite ljudi in okolja pred vplivi ionizirajočega sevanja.

Utemeljitev

Jedrska energija prispeva tretjino v EU porabljene električne energije in je, glede na to, da je najpomembnejši vir električne energije za pokrivanje osnovnih obremenitev, ki med delovanjem jedrskih elektrarn ne proizvaja CO₂, pomemben predmet razprave o sredstvih za boj proti podnebnim spremembam in zmanjševanju evropske odvisnosti od uvožene energije. Evropski jedrski sektor kot celota je zaznamovan z najmodernejšo tehnologijo in zagotavlja visoko strokovno zaposlitev za več sto tisoč ljudi. Naprednejša jedrska tehnologija lahko nudi možnost znatnih izboljšav v učinkovitosti in uporabi virov ter istočasno zagotavlja še višjo raven varnosti in proizvaja manj odpadkov kot sedanji koncepti.

Vendar pa obstajajo pomembni zadržki, ki vplivajo na nadaljnjo uporabo tega vira energije v EU. V Skupnosti si je treba še naprej prizadevati, da bosta med prednostnimi nalogami zagotavljanje izjemnih varnostnih standardov in izboljšanje zaščite pred sevanjem. Ključni vprašanji sta obratovalna varnost reaktorja in ravnanje z dolgoživimi odpadki, v zvezi z katerima potekajo nadaljnja dela na tehnični ravni, čeprav so obvezni tudi povezani politični in družbeni prispevki. Pri vseh oblikah uporabe sevanja, tako v industriji kot tudi v medicini, prevladuje načelo varovanja ljudi in okolja. Za vsa tematska področja, ki se obravnavajo v tem kontekstu, je značilna velika skrb za zagotovitev visoke ravni varnosti. Podobno na celotnem področju jedrske znanosti in inženiringa obstajajo jasno prepoznavne potrebe v zvezi z razpoložljivostjo raziskovalnih infrastruktur ter strokovnega znanja in izkušenj. Poleg tega so posamezna tehnična področja med seboj povezana s ključnimi medsektorskimi temami, kot so jedrski gorivni cikel, kemija aktinidov, analiza tveganja in ocena varnosti ter celo vprašanja v zvezi z družbo in upravljanjem.

Raziskave bodo potrebne tudi za odkrivanje novih znanstvenih in tehnoloških možnosti in za prožen odziv na nove politične potrebe, ki nastajajo v času trajanja okvirnega programa.

Dejavnosti

1. Ravnanje z radioaktivnimi odpadki

V izvajanje usmerjene raziskovalne in razvojne dejavnosti glede vseh preostalih ključnih vidikov na področju odlaganja izrabljenega goriva in dolgoživih radioaktivnih odpadkov v globinska geološka odlagališča ter po potrebi predstavitev tehnologij in varnosti ter podpora razvoju skupnega evropskega pogleda na glavna vprašanja v zvezi z ravnanjem z odpadki in njihovim odstranjevanjem. Raziskave na področju ločevanja in pretvorbe in/ali drugih konceptov, namenjenih zmanjšanju količine in/ali nevarnosti odpadkov, namenjenih za odstranitev.

2. *Reaktorski sistemi*

Raziskave v podporo nadaljnjemu varnemu delovanju vseh zadevnih vrst obstoječih reaktorskih sistemov (vključno z napravami za gorivni cikel, ob upoštevanju novih izzivov, kot je podaljšanje življenjske dobe in razvoj novih naprednih metodologij za oceno varnosti (tako v zvezi s tehničnim kot človeškim dejavnikom), tudi v primeru hudih nesreč; raziskave za oceno potenciala prihodnjih reaktorskih sistemov z vidika varnosti in ravnanja z odpadki (kratkoročno in srednjeročno) ter ob tem vzdrževanje visoke ravni varnosti, ki je bila že dosežena znotraj EU, in bistveno izboljšano dolgoročno ravnanje z radioaktivnimi odpadki.

3. *Zaščita pred sevanjem*

Raziskave, zlasti v zvezi s tveganji ob majhnih dozah, medicinskimi uporabami in ravnanjem v primeru nesreč, da bi zagotovili znanstveno osnovo za močan, uravnotežen in družbeno sprejemljiv sistem zaščite, ki ne bo neupravičeno omejeval koristnih in široko razširjenih uporab sevanja v medicini in industriji. Raziskave za zmanjšanje posledic jedrskega in radiološkega terorizma in nedovoljene uporabe jedrskega materiala.

4. *Infrastrukture*

Podpiranje razpoložljivosti in medsebojnega sodelovanja raziskovalnih infrastruktur, kot so naprave za testiranje materialov, podzemni raziskovalni laboratoriji, radiobiološke naprave in tkivne banke, potrebnih za vzdrževanje visoke kakovosti tehničnih dosežkov, inovacij in varnosti v evropskem jedrskem sektorju.

5. *Človeški viri, mobilnost in usposabljanje*

Podpora ohranitvi in nadaljnjemu raziskovanju znanstvene pristojnosti in človeških kapacitet (na primer s skupnimi usposabljanji) z namenom zagotavljanja dolgoročne razpoložljivosti ustrezno usposobljenih raziskovalcev, inženirjev in zaposlenih v jedrskem sektorju.

II. JEDRSKE DEJAVNOSTI SKUPNEGA RAZISKOVALNEGA SREDIŠČA (SRS)

Cilj

Zagotoviti znanstveno in tehnično podporo, usmerjeno na uporabnike, pri oblikovanju politike Skupnosti na jedrskem področju, priskrbeti podporo izvajanju in spremljanju obstoječih politik in se na prožen način odzivati na nove zahteve politike.

Utemeljitev

SRS podpira cilje evropske strategije za dobavo energije, zlasti glede pomoči pri doseganju ciljev iz Kjota. Skupnost je na mnogih področjih jedrske tehnologije priznana usposobljena in to temelji na trdni osnovi preteklih uspehov na tem področju. SRS zagotavlja koristno podporo politikam Skupnosti in prispeva k novim gibanjem na področju jedrskega raziskovanja, kar temelji na njegovem znanstveno-strokovnem znanju in izkušnjah, na njegovem vključevanju v mednarodno raziskovalno skupnost ter na sodelovanju z drugimi raziskovalnimi središči in razširjanju znanja. SRS ima usposobljeno osebje ter najsodobnejše objekte in naprave za opravljanje priznanega znanstvenega/tehničnega dela in si s kakovostjo svojega znanstvenega in tehničnega delovanja prizadeva za ohranitev vodilnega položaja evropskih raziskav. Skupno raziskovalno središče podpira politiko Skupnosti glede ohranjanja osnovne usposobljenosti ter strokovnega znanja in izkušenj za prihodnost, saj omogoča dostop do svojih infrastruktur tudi drugim raziskovalcem, usposablja mlade znanstvenike in spodbuja njihovo mobilnost ter tako ohranja jedrsko strokovno znanje in izkušnje v Evropi. Nove potrebe so se pokazale zlasti na področju zunanjih odnosov in politik, povezanih z varnostjo. V teh primerih so potrebne interne in varne informacije/analize/sistemi, ki niso vedno dostopni na trgu.

Namen jedrskih dejavnosti SRS je zadostiti zahtevam raziskav in razvoja, ki so v podporo tako Komisiji kot tudi državam članicam. Cilj tega programa je razvijanje in zbiranje znanja, zagotavljanje prispevkov k razpravi o proizvodnji jedrske energije, njeni varnosti in zanesljivosti, njeni trajnosti in nadzoru, njenih grožnjah in izzivih, vključno z oceno inovativnih/prihodnjih sistemov.

Dejavnosti

Dejavnosti SRS bodo osredotočene na:

- 1) ravnanje z jedrskimi odpadki in vplive na okolje, kar bo namenjeno razumevanju procesa jedrskega gorivnega ciklusa od proizvodnje energije do odlaganja odpadkov in razvoju učinkovitih rešitev za ravnanje z visoko aktivnimi jedrskimi odpadki, ki izhajajo iz obeh glavnih možnosti (neposredno odlaganje ali ločevanje in pretvorba). Razvile se bodo tudi dejavnosti za razširjanje znanja in izboljšanje predelave ali priprave dolgoživilnih odpadkov ter osnovne raziskave aktivnosti;

- 2) jedrsko varnost v smislu izvajanja raziskav na obstoječih in tudi novih gorivnih ciklih ter na področju varnosti tako zahodnih kot ruskih tipov reaktorjev ter v zvezi z načrtovanjem novih reaktorjev. Poleg tega bo SRS prispevalo k pobudi mednarodnega foruma za raziskave in razvoj IV. generacije jedrskih energetskega sistemov (Generation IV International Forum — GIF), pri katerem sodelujejo najboljše svetovne raziskovalne organizacije, in usklajevalo evropski prispevek k tej pobudi. SRS mora prevzeti vlogo povezovalca raziskav na tem področju, da se zagotovi kakovost evropskega prispevka h GIF. SRS bo prispevalo izključno k področjem, ki lahko izboljšajo varnost in zaščito pri inovativnih jedrskih gorivnih ciklih, še zlasti opredelitev, testiranje in analiza novih goriv, oblikovanje ciljev na področju varnosti in kakovosti, varnostnih zahtev in napredne metodologije ocenjevanja sistemov;
- 3) jedrsko zaščito v smislu podpore izpolnjevanju obveznosti Skupnosti, zlasti nadzora nad napravami za gorivni cikel s poudarkom na zadnji fazi gorivnega ciklusa, spremljanja radioaktivnosti v okolju ali izvajanja dodatnega protokola in celostnih nadzornih ukrepov ter preprečevanja zlorabe jedrskega in radioaktivnega materiala, povezane z nedovoljenim prometom s takim materialom.

Poleg tega bo SRS spodbujalo na dejstvih zasnovano razpravo in utemeljeno sprejemanje odločitev glede nabora energetskih virov, da se ustrezno zadovoljijo evropske potrebe po energiji (vključno z obnovljivimi viri energije in jedrsko energijo).

PRILOGA II

SCHEME FINANCIRANJA

Ob upoštevanju pravil za udeležbo, določenih za izvajanje 7. okvirnega programa, bo Skupnost preko vrste shem financiranja podpirala dejavnosti na področju raziskav in tehnološkega razvoja, vključno s predstavitvenimi dejavnostmi posebnih programov. Te sheme se bodo uporabljale, same ali v kombinaciji z drugimi, za financiranje različnih kategorij ukrepov, ki se bodo izvajali v celem Sedmem okvirnem programu.

1. SCHEME FINANCIRANJA NA PODROČJU FUZIJSKE ENERGIJE

Posebna narava dejavnosti pri raziskavah na področju fuzijske energije zahteva uporabo posebnih režimov. Finančna podpora bo namenjena dejavnostim, ki se izvajajo na podlagi postopkov, določenih v:

- 1.1. pridružitvenih sporazumih med Komisijo in državami članicami ali polno pridruženimi tretjimi državami ali subjekti v državah članicah ali polno pridruženih tretjih državah, ki določajo izvajanje dela raziskovalnega programa Skupnosti na področju fuzijske energije v skladu s členom 10 Pogodbe;
- 1.2. Evropskem sporazumu za razvoj fuzije (EFDA), večstranskem sporazumu, sklenjenem med Komisijo in organizacijami v državah članicah in pridruženih državah, ali v organizacijah, ki delujejo v njihovem imenu, v katerem je med drugim določen okvir za nadaljnje raziskave tehnologije fuzije v pridruženih organizacijah in v industriji, uporaba naprav reaktorja JET in evropski prispevek k mednarodnemu sodelovanju;
- 1.3. Evropskem skupnem podjetju za ITER na podlagi členov 45 do 51 Pogodbe;
- 1.4. mednarodnih sporazumih med Euratomom in tretjimi državami, ki pokrivajo dejavnosti na področju raziskav in razvoja fuzijske energije, zlasti v Sporazumu ITER;
- 1.5. vseh drugih večstranskih sporazumih, sklenjenih med Skupnostjo in pridruženimi organizacijami, zlasti v Sporazumu o mobilnosti osebja;
- 1.6. ukrepov za delitev stroškov za spodbujanje raziskav fuzijske energije in prispevanje k njim med organi v državah članicah ali tretjih državah, pridruženih k Sedmemu okvirnemu programu, s katerimi ni bil sklenjen pridružitveni sporazum.

Poleg zgoraj navedenih dejavnosti se lahko sprejme ukrepe za spodbujanje in razvijanje človeških virov, štipendij, integriranih infrastrukturnih pobud ter tudi posebne podporne ukrepe, zlasti za usklajevanje raziskav fuzijske energije, izvajanje študij v podporo tem dejavnostim, podporo publikacijam, izmenjavo informacij; in usposabljanje z namenom spodbujanja prenosa tehnologije.

2. SCHEME FINANCIRANJA NA DRUGIH PODROČJIH

Dejavnosti Sedmega okvirnega programa na področjih, ki ne zadevajo fuzijske energije, se bodo financirale preko vrste shem financiranja. Te sheme se bodo uporabljale, same ali v kombinaciji z drugimi, za financiranje različnih kategorij ukrepov, ki se bodo izvajali v celem Sedmem okvirnem programu.

V odločbah o posebnih programih, delovnih programih in razpisih za zbiranje predlogov bodo po potrebi navedeni:

- vrsta(-e) shem(-e), uporabljene(-ih) za financiranje različnih kategorij ukrepov;
- kategorije udeležencev (kot so raziskovalne organizacije, univerze, industrija, javni organi), ki imajo od shem lahko koristi;
- vrste dejavnosti (raziskave, razvoj, predstavitve, usposabljanje, razširjanje, prenos znanja in druge s tem povezane dejavnosti), ki jih lahko financirajo posamezne sheme.

Kadar se lahko uporabi različne sheme financiranja, se lahko v delovnih programih določi, katera shema financiranja se bo uporabila za temo, v zvezi s katero so predloženi predlogi.

Sheme financiranja so naslednje:

- (a) Podpora ukrepom, ki se izvajajo predvsem na podlagi razpisov za zbiranje predlogov:

1. Skupni projekti

Podpora raziskovalnim projektom, ki jih izvajajo konzorciji z udeleženci iz različnih držav, z namenom razvijanja novega znanja, nove tehnologije, izdelkov ali skupnih virov za raziskave. Obseg, področje uporabe in notranja organizacija projektov se lahko razlikujejo od področja do področja in od teme do teme. Za doseg določenega cilja lahko projekti vključujejo različne raziskovalne dejavnosti, od majhnih ali srednje velikih do obsežnih integriranih projektov, pri katerih je treba zbrati znatno količino virov.

2. Mreže odličnosti

Podpora skupnim raziskovalnim programom, ki jih izvaja več raziskovalnih organizacij, ki povezujejo svoje dejavnosti na danem področju; te programe izvajajo raziskovalne skupine v okviru dolgoročnega sodelovanja. Izvajanje teh skupnih programov bo zahtevalo formalno obvezo s strani organizacij, da zagotovijo del svojih virov in dejavnosti.

3. Usklajevalni in podporni ukrepi

Podpora dejavnostim, namenjenim usklajevanju ali podpori raziskav (povezovanje v mreže, izmenjave, študije, konference itd.). Ti ukrepi se lahko izvajajo tudi z drugimi sredstvi, ne le z razpisi za zbiranje predlogov.

4. Ukrepi za pospeševanje in razvoj človeških virov in mobilnosti

Podpora usposabljanju in poklicnemu razvoju raziskovalcev.

(b) V podporo ukrepom, ki se izvajajo na podlagi odločb Sveta in temeljijo na predlogu Komisije, bo Skupnost zagotovila finančno podporo pobudam velikega obsega, financiranim iz več virov, z naslednjimi prispevki:

- finančni prispevek za skupna podjetja, ki se upravljajo na podlagi postopkov in določb, določenih v členih 45 do 51 Pogodbe;
- finančni prispevek Skupnosti za razvoj novih infrastruktur evropskega interesa.

Skupnost bo sheme financiranja izvajala v skladu z določbami uredbe, ki bo predvidoma sprejeta v zvezi s pravili za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz, z ustreznimi instrumenti državne pomoči, zlasti okvirom Skupnosti za državno pomoč raziskavam in razvoju, ter tudi z mednarodnimi predpisi na tem področju. V skladu s tem mednarodnim okvirom bo treba zagotoviti možnost prilagajanja obsega in oblike finančne udeležbe za vsak posamezen primer, zlasti če je na voljo financiranje iz drugih virov javnega sektorja, vključno z drugimi viri financiranja s strani Skupnosti, kot je Evropska investicijska banka (EIB).

V primeru udeležencev pri posrednih ukrepih s sedežem v regijah, ki zaostajajo v razvoju (konvergenčne regije in najbolj oddaljene regije ⁽¹⁾), bodo zbrana dopolnilna sredstva iz strukturnih skladov, kadar bo to mogoče in ustrezno.

3. NEPOSREDNI UKREPI — SKUPNO RAZISKOVALNO SREDIŠČE

Skupnost bo opravljala dejavnosti, ki jih izvaja Skupno raziskovalno središče in so označene kot neposredni ukrepi.

⁽¹⁾ Konvergenčne regije so regije, določene v členu 5 predloga uredbe Sveta o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu — COM(2004) 492. Sem spadajo regije s „konvergenčnim ciljem“, regije, upravičene do financiranja iz Kohezijskega sklada in najbolj oddaljene regije.